

mangler denne erkendelse, og for den part, der i givet fald skal inddømme, at man har gjort det.

Jeg synes selvfølgelig, at vi skal se på sagen, men det er ikke derfor, jeg nævner det her, det er alene for at fremhæve, at den sag, vi nu står med her, har meget, meget stor betydning, hvis det lykkes at komme igennem med den. Der er meget mere, der hører med til en forsoning end både erkendelse og for den sags skyld også en retssag, men det er helt afgørende, at de her ting kan blive bragt frem, og at man kan få en retssag.

Derfor skal der fra SF's side lyde et meget stort tillykke til os alle sammen, fordi sagen er kommet frem. Det er, som det også er blevet nævnt, beklemmende, at USA stadig væk gør modstand i sagen, og det er godt, at der er et godt sammenhold blandt de andre lande. Jeg mener også, at der er blevet svaret relevant på den kritik, som er blevet fremført. Jeg taler her ikke om den kritik, der måtte være kommet med høringsssvarene; jeg går ud fra, at vi får regeringens kommentarer til det, men det er jo i den her sammenhæng bagateller i forhold til, at vi nu kan få sagen sat på skinner.

Jeg håber, at regeringen vil gøre en meget aktiv indsats for at få de øvrige EU-lande med til at ratificere. Der er jo langt endnu til de 60, og vi er ikke ligefrem foregangsland – jeg havde nær sagt heldigvis – for så ville det se sort ud. Der er flere EU-lande, der har ratificeret allerede, men det er vigtigt, at der nu kommer et hurtigt forløb i processen, sådan at sagen kan komme på dagsordenen.

Jeg vil dog godt her nævne en enkelt ting, for jeg synes, den hører med også i det samlede billede af diskussionen om forsoningsprocessen, og det er den kronik, som Hans Henrik Brydensholt skrev i Politiken for nogle uger siden om denne her straffedomstol, hvor han gør opmærksom på, at han havde haft en samtale med en ung afrikaner – jeg tror, det var i Mozambique – og havde dér nævnt betydningen af, at folk som Pinochet osv. nu kunne hives for domstolen, og så blev der sagt – giftigt og berettiget – fra denne afrikaner, at det var lidt udmattende at se Vestens begejstring for det her, fordi de først gik i gang med at retsforfølge, når de andre havde væltet de forbrydere, det drejede sig om, og meget ofte havde Vesten selv ligefrem holdt dem ved magten, ja, endda støttet dem; det var jo tilfældet med Pinochet.

Jeg synes, han har ret, og jeg synes, vi skal være klar over, at vi har en meget større rolle at gennemtænke i forbindelse med det her.

Han gjorde også opmærksom på i den kronik, at der lokalt er andre traditioner for forsoning end dem, der bare handler om domstole, og jeg synes også, det hører med. Der er ikke tale om, at det her lovforslag ser bort fra det, men jeg synes, det er vigtigt at huske, at i en forsoningsproces, som det her jo er et led i – det er jo ikke bare et spørgsmål om at få ret i en hævnproces, det er en forsoningsproces, det skal bruges til – indgår der selvfølgelig, ud over at man får retfærdighed og erkendelse, jo også fred, der indgår barmhjertighed, der indgår tilgivelse – der er en række ting, der skal med – og derudover selvfølgelig brugen af de lokale nationale strategier, og det er jo ikke bare lokale domstole, men også lokale traditioner for forsoning. Jeg går ud fra, at det er en selvfølge for regeringen, som det er det for SF.

Men vi støtter forslaget og ser frem til et interessant udvalgsarbejde, bl.a. fordi der kan blive rejst en del sager, som vil være af betydning for det videre arbejde med menneskerettigheder.

Jeg skal så her sige, at jeg ikke har tænkt mig helt at glemme den sag om folkedrabet i Armenien. Selv om den er frygtelig gammel, lider de endnu under, at det ikke er erkendt.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, der er sagt mange fornuftige ting under de ordførerindlæg, der har været indtil nu.

I Dansk Folkeparti er vi enige i, at det skal være muligt at retsforfølge krigsforbrydere og andre banditter, som det internationale samfund naturligvis skal have fat i. Det siger sig selv, at personer som Pinochet og Milosevic er det ikke rart, hvis der er nogen, der holder hånden over, og derfor er det vigtigt, at vi får Den Internationale Straffedomstol, og derfor er vi også indforstået med, at Danmark har ratificeret den i 1998.

Men jeg vil godt pege på en enkelt ting, som vi i Dansk Folkeparti bekymrer os lidt om, og det er forholdet til grundloven. Det er jo lidt farligt, kan man sige, at nævne det her, for det er faktisk en god sag, vi står med, det er en god sag at få indført Den Internationale Straffedomstols principper, men der er altså en ting omkring grundloven, som jeg mener det er vigtigt at vi får en behandling af her i Folketinget, og